

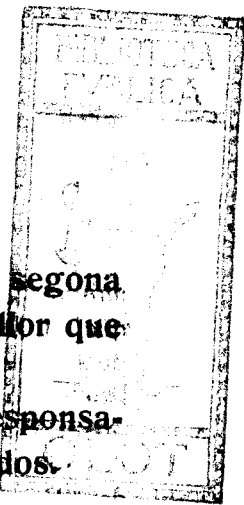
Acció CIUTADANA

SETMANARI REPUBLICÀ FEDERAL

Olot, 7 de Setembre 1930. — 5 ptes. l'Any. Número solt 10 cts. — Redacció i Administració, Concentració Republicana — Any I. — Núm. XXVIII

L'Ajuntament de la segona dictadura no és pas millor que el de la primera.

Probablement les responsabilitats atenyeran a tots dos.

De Festa Major

L'HOME junyit a totes les disciplines, que la civilització moderna comporta, deu tenir una gran voluntat a no esdevenir una ombra que visqui grisament, com viu qualsevol cosa denominada simplement per compromís.

La seva col·laboració humana no deu ésser automàticament, sinó per comprensió, deslligant-se dels egoïsmes particulars que, generalment, segueixen a la declaració imperfecta d'home conscientment lliure, quina imperfecció pot anular, solament, un règim educatiu essencialment humà.

Cal, per fer més perdurable la col·laboració, supeditar la voluntat del cos a la consciència de l'esperit.

El crit de lliure, és, però, la festa major de l'esperit; no importa que quan aixemplem els pulmons per agafar aire i corejar densament el sentit de la paraula santa, fatalment, ens vegem privats de l'aire o siguem fets cendra sota la pressió d'un bòid; hem dit un nom, Lliure!, i aquells moments per breus que siguin, la nostra vida vibra intensament com si nosaltres li donéssim alé.

Es la nostra fugida del fer monòton de cada dia, és la concepció anàrquica de la nostra voluntat d'homes, que ens identifica completament amb la Natura i que deixa que el nostre esperit contempli la bellesa infinita, del viure senzill de totes les coses. Aleshores, els nostres sentits, avesats a la sola pressió material de les coses, comprenen el seu procés meravellós.

Es l'hora del retrobament natural. La seva durada, però, és breu. Als pocs moments, ens adonem que aquelles expansions joioses són un engany que ens fem nosaltres mateixos.

La festa major de l'esperit, és com la festa major dels pobles; és una fluïssor que ens encanta però que després veiem venir d'uns mirallets de caçar aloses.

Hem dit, diem, i direm, Lliure! per l'exclusiva pretensió de creure-hi el nostre esperit.

L'esperit dels homes, però, no és ni serà lliure mentre els seus pobles i els seus germans, a més de la fatalitat natural que correspongui, siguin esclafats sota una justícia complicadament elaborada i mentre la mala fe d'alguns pugui anar encara més enllà que aquestes complicacions.

A. DOT-ARXÉ

Conversa amb el Director de l'Escola de Belles Arts

L'anhel d'informar als nostres estimats lectors de tot quant pugui ésser-los-hi d'interès, ens ha portat a casa del nostre apreciat i distingit artista, senyor Lu Pasqual, director de l'Escola de Belles Arts d'aquesta ciutat, per a que ens donés algunes dades sobre un projecte de reorganització de l'esmentada escola, del qual es parla amb interès durant aquests dies.

—Voldríem parlar-li—diem al senyor Lu Pasqual—de la seva escola, ço és, de l'Escola de Belles Arts. Hi tindrà cap inconvenient?

—Amb veritable satisfacció els hi parlaré d'aquesta institució, al servei de la qual he posat tota la meua modesta intel·ligència, el més viu interès i sincer afecte, i d'on, si encara en sóc director, és degut a l'amistat i consideració que sempre han tingut envers mi els professors i deixebles predilectes.

Des de molts anys vinc lluitant per a portar a cap una reorganització en aquesta escola, que li permetés donar als seus ensenyaments un caràcter més realista i concret, ço és, més en relació amb els treballs manuals dels obrers, fent-la derivar, més tard, cap a una mena d'es-

cola d'Arts i Oficis. Però l'apatia que per aquestes qüestions tenen les corporacions que tindrien de cuidar de la mateixa i la manca d'un Patronat constituït per gent entesa, que regís el funcionament de l'escola i evités que amb tanta freqüència i d'una manera tant perniciosa, qualsevol diputat o regidor pogués fer, capriciosament, nombraiments de personal, encara que d'homes dignes, però perfectament innecessaris per el bon funcionament de l'escola, no han permès encara aquesta reorganització.

—Considera que tal com funciona avui, respon a totes les necessitats del poble?

—No. L'escola actua únicament com Escola de Belles Arts, o sigui art pur, i com a tal és reduïdíssim el nombre de deixebles que poden treure'n un profit pràctic dels seus ensenyaments.

Poc temps després de pendre possessió del càrrec d'aquesta Escola i veient els defectes de l'actual organització, vaig presentar un projecte de reforma a base de que totes les subvencions que es donen per ensenyaments complementaris fossin suprimits, ja que els mateixos no poden donar bons resultats degut a la falta d'engranatge; acoblats dintre un pla general d'ensenyament, que podrien perfectament estar inscrits a la mateixa Escola de Belles Arts, constituïrien una escola graduada pràctica per a tots els obrers paletes, fusters, manyans, etc. Des de

l'època en que era alcalde En Barnadas fins avui, tots els meus intents per a dur a terme aquest projecte han fracassat, degut a interessos creats.

Actualment l'Ajuntament esmerça, per el sosteniment d'escoles complementaries, algunes mils pessetes. Si aquestes, més la quantitat amb que hi col·laboraria la Diputació s'invertissin en la creació de noves classes en l'Escola de Belles Arts, quina escola no podria tenir Olot, seguint els meus consells!

Proposava jo també al senyor Barnadas que l'Arquitecte Municipal tingués la seva residència a Olot i, per tant, com que se li deuria augmentar el sou, se'l podria haver nomenat director de l'Escola d'Oficis, d'acord sempre amb l'Escola de Belles Arts per els ensenyaments que conjuntament devien donar-s'hi. Aquest projecte tenia la doble avantatge, per Olot, de tenir una bona escola i un bon Arquitecte Municipal. Convençut de la impossibilitat d'acomplir aquest gran projecte, vaig estudiar-ne un altre a base d'un pressupost més reduït, essent president de la Diputació el senyor Llósas. Aquest projecte és el que encara avui mantinc ferm, per considerar que és la millora mínima que puc demanar per l'escola i que tants disgustos em ve ocasionant el meu desig de portar-lo a cap íntegrament, car del contrari no seria d'utilitat. Ja recordaran la campanya que varen sostenir totes les forces vives d'Olot contra el projecte del senyor Cardelús, degut a que, com sempre, es vol imposar un criteri sense anar avalat per persones capacitades en la matèria, barrejant la política i les amistats amb la part sentimental, com si l'escola hagués d'ésser un assil per a protegir els desvalguts, sense tenir en compte la cultura i benestar de la classe obrera, guiats solament per l'interès personal i polític; i d'això en diuen tenir un gran cor!

Aquella campanya feta per les forces vives d'Olot, no anava contra cap persona determinada, com deien els contraris, per enemistar-me amb els opositors; jo mai vaig parlar mal dels esmentats senyors; únicament vaig protestar, com protestaria ara, de que qualsevol diputat o regidor volgués imposar el seu criteri, fent cas omís dels tècnics.

—Podria dir-nos en termes generals l'abast i finalitat d'aquest projecte?

—El projecte de transformació de l'Escola de Belles Arts en Escola d'Arts i Oficis, consisteix aproximadament en el següent: Ensenyaments pràctics d'aritmètica i geometria per a tots els alumnes que el dia de demà vulguin dedicar-se als oficis de paleta, fuster, manyà, mecànic, etc., íntimament lligats i subordinats aquests coneixements amb les pràctiques de dibuix lineal. Classes pràctiques de fusteria i manyeria amb els seus tallers corresponents. Modelatge i escultura de talla aplicada a les imatges religioses que, per ésser una indústria tan estesa com és en aquesta ciutat, podria portar-nos la renovació tan necessària dintre d'aquest ram.

—El que la Diputació ha aprovat és tot el projecte o una part?

—El que la Diputació ha aprovat és tan sols una part del meu projecte. Cal fer constar però que la Diputació, per mitjà de l'assessor tècnic de serveis culturals senyor Subies i del Diputat, Ponent de Cultura, senyor Masramón, s'han posat d'acord amb el director i professors de l'escola, per a portar a terme la transformació de l'Escola de Belles Arts en Escola d'Arts i Oficis.

—Li sembla si la solució que hi ha volgut donar l'Ajuntament pot acceptar-se?

—No tinc cap referència oficialment d'aquesta solució i per tant no puc pas opinar sobre coses que desconec.

—Pot podar-se el projecte treient-ne la càtedra d'aritmètica-geometria?

—Impossible; més val deixar les coses tal com són. Es com si es volgués ensenyar harmonia, composició, contrapunt i fuga, sense saber de solfa; car l'aritmètica ha d'auxiliar la geometria i aquesta ha de constituir la base del dibuix lineal i decoratiu.

—Deu ésser fals, per tant, que vosté com el senyor Calm pogués fer manifestacions en contra de les esmentades assignatures?

—Fals del tot. Ja comprendran que jo no aniria contra els meus propis actes. El mateix opino del senyor Calm, el qual com expert professor, li seria ben fàcil demostrar la utilitat de l'aritmètica i geometria, àdhuc la seva necessitat.

—Li sembla si és prudent que l'Ajuntament prescindís de la Diputació i del director de l'Escola per a pendre els seus acords?

—Tenint en compte les meves anteriors manifestacions és fàcil capir la meva absoluta desconformitat en que l'Ajuntament obri pel seu compte sense assessoraments tècnics. Això és una prova de la desconsideració amb que tracta problemes de transcendental importància per el poble i ho deixo al lliure comentari de vostés que venen fent una tan lloable com necessària croada, a favor de totes les qüestions que poden contribuir al millorament, en tots sentits, de la classe obrera i majorment a les que atanyen al seu benestar social.

JOSEP PUJOL

NOTA: Per a que el poble pugui veure que els projectes que ha elaborat el senyor lu Pasqual són ben orientats, la setmana pròxima publicarem el Pla d'Ensenyaments d'una excel·lent Escola d'arts i oficis, d'una població de la importància d'Olot, però, amb la variant que allà l'Ajuntament dóna totes les facilitats per a que l'escola estigui a l'altura de totes les necessitats del poble, quan aquí s'estableix un regateix, ben poc lloable, en la creació de noves classes.

Instantànies d'actualitat

Plagues

Amb la més santa ignoscència, un jorn vàrem poder tenir la il·lusió de creure que aquest any l'estiu seria benigne; contra del nostre pensar ingenu, propi de marrec enjogassat, han arribat, si bé tardanes, les hores de calor ensopidora; del zenit estant el bon sol, com de costum, ens recrema de mans i cara, i amb excés de bon servei atueix soles i planes on s'alcen amb els braços estesos a l'infinit els troncs mig malaltissos dels planters i tardanies.

La calor porta de temps com a companyes plagues i malures de tota mena, començant per les mosques i randells i acabant amb els aplecs i Festes Majors.

Festa Major! Quin buit més eloqüent tenen aquestes paraules! Venen a penyorar-nos una de tantes execrecions aburgessades; Festes Majors equival a dir oasis on reposen del seu aburriment quotidià les classes benestants i acaudalades.

Quina manca d'interès i quins resultats reporta la Festa Major a la classe treballadora!

Però és que l'ignoscència s'és feta mestressa de nosaltres? Uns coets voladors, mitja dotzena de llumenetes, els cap-grossos voltant pels carrers, gegants, saraus, processó, una dosi d'esport i dues cullerades de toros, i tot de cara al mostrador d'aquell sector industrial, mig opressor, gairebé aburgessat, i l'obrer, el pobre obrer, enlleminit amb uns dolços que no els fan per el seu paladar, perden uns quants jornals sense guany de cap mena, i amb ells les quatre comptades endoles del seu butxacó buit i arrugat, volent arribar a copsar quelcom d'allò que per ells organitzen els que tenen prou per a llençar el que els hi sobra.

Bescanvi de moneda entre el fabricant i el detallista, neteja de butxaques del pobre productor.

No tot, però, és negre; en aquells jorns la casa salta per la finestra; el dia de la Verge es donarà tota una pesseta a n'els pobres que en siguin de debò, perquè es comprin una casa a l'Aixamplis Malagrida, i del que els hi sobri vagin a pendre amb tot platxeri un Mantecado al cassino dels senyors.

I encara hi ha qui es queixa?

Escarni a la pobresa

Les qüestions vitals, els fets justíssims, s'obliden o es miren amb menyspreu. Parlar dels presos socials a segons qui, és ferir-li barroerament les orelles; els neguiteja; cercar els noms de moltes famílies caritatives entre les llistes obertes a favor dels qui per ideologia es consumeixen entre reixes, fóra temps perdut, com ho fóra pretenir comptar totes les molècules del cos humà.

Les frivolitats, les cursileries, són ateses.

Fins a la mort acompanyà a n'aquell fill d'Olot, que fou Bisbe, però Bisbe dels que no n'hi ha sinó un per miler—em refereixo al doctor Guillaumet—la punyida que va rebre per part de molts posseïdors de fortunes i títols nobiliaris, quan condemnà aquestes desinteressades caritats, producte de les anomenades festes benèfiques. Bella obra, cervell claríssim.

El seu poble nadiu l'escolta, i atent a les seves ensenyances, el befa.

A la ciutat hi plouen els éeneficis, exhibició pública de riqueses d'orgulls mal dissimulats; el pregó de les cursileries és bell reclam, i s'ensenya una volta més que si hi ha qui dissortadament no té amb què vestir-se, no manca tampoc qui té cabals de sobres, per a confeccionar vestits luxosos, amb seda i purpurines, abillar-hi a mainadeta ignoscent, i fer-los servir d'esquè per a emplenar un teatre i poder sentir la satisfacció interna al comentari plaent que es fa de la nena X i del nen C. Vanitats! Res més que vanitats. No caritat cristiana: almoïna interessada.

Quan les mamàs de mà enguantada treien del moneder les pessetes, import dels seients adquirits per a assistir a l'obra benèfica, ho feien oblidant que per pur exhibicionisme s'havien malversat primer quantitats crescudes en la compra d'aquelles robes i vestidures, que tenien al seu si la virtut de convertir llurs fillets en suculents monades.

Si juntàvem l'import de les disfresses, propaganda, organització i demés despeses, amb tota seguretat que logràriem una quantitat força més considerable que el líquid net que donarà *El Ram de la Felicitat*.

Però és que hi ha—em dic jo—qui entregaria íntegre el que ha gastat, com a donatiu al Rober, si no hagués pogut satisfere públicament la pruija d'exhibicionisme?

Aventuraria a dir netament: No!

Aquesta caritat és, doncs, un escarni a la pobresa, i la pobresa de l'obrer que no pot

vestir-se, víctima d'il·licita explotació, és molt honrada, no hi ha perquè vexar-la.

Engrossiu des de casa vostra, sense ostentació de cap mena, les subscripcions obertes a favor dels presos socials; si no van despullats, molts d'ells van coberts d'atropells i maltractes de tota mena.

Ajudeu-los. Això sí que seria fer una obra de caritat.

D. SALBERT

D'ací i d'allà

Per un descuit involuntari, en el programa oficial de la Festa Major no hi és anunciada l'orquestra «La Catalana», de Granollers, que per els dies 8, 9 i 10, té contractada el «Centre Obrero».

La setmana entrant publicarem una instància que els companys del «Centre Obrero» adreçaren a l'Ajuntament, oposant-se a les bases que la ponència de Cultura de dit Ajuntament pensava presentar a l'aprovació, i que es referien a un contracte per deu anys d'augment de subvenció a les Escoles Pies d'aquesta.

S'avisava al públic que les oficines de la banca local restaran tancades els dies 8, 9 i 10 del corrent tot el dia, i el dia 11 a la tarda.

Aquesta Festa Major han sortit programes força interessants; ens cal esmentar, per la seva bona impressió, l'oficial de l'Ajuntament, imprès a cà l'Aubert, el de la casa Bonavia i el de l'Abella d'Or.

Rebem de l'Ajuntament un comunicat en el que ens anuncien que s'amplia fins el 25 de setembre pròxim el plaç per a que els mossos del reemplaçament actual i dels anteriors puguin acollir-se als beneficis de la reducció del servei en files.

L'Ajuntament ens comunica les bases per proveir la vacant del càrrec d'Oficial Major, dotat amb 3.500 pessetes anuals i augments de sou i demés drets, les quals són a disposició de qui interessin.

El dijous, dia 11, a les onze del matí, hi haurà la distribució dels Premis Mulleras a les Cases Consistorials.

Rebem una lletra que atentament ens comunica que el dia 15 d'aquest mes el Patronat de la Immaculada començarà el nou curs d'Escola Nocturna.

La matrícula en tots els conceptes serà completament gratuïta, i precisa que les alumnes siguin noies obreres.

Per matricular-se, han de passar, acompanyades d'algú, al domicili de la senyora Directora, casa de La Caritat.

Rebem de l'Ajuntament una comunicació referent a la intervenció del comerç de blats i farines, que tenim a la disposició dels amics a qui interessi.

Els Esports

Per aquesta Festa major, s'anuncien dos interessants partits de futbol, entre el nostre primer equip, reforçat, i el tan renomnat C. D. Europa, de Barcelona, durant els dies 7 i 8.

Per el dia 10 s'anuncia un partit de basket-ball entre dos equips femenins de Barcelona.

El Consell Directiu de l'Olot F. C. posa en coneixement dels seus socis que s'ha vist precisat a donar de baixa com a jugadors: En Josep M.ª Descals, En Nolasc Saez, En Ramon Barnadas, N'Esteve Puig, En Benet Masó i En Pere Olivé, per les seves exigències anti-deportives.

Camiseria PUJOLAR

L'ULTIMA MODA en sueters tres quarts, garseis, pullovers per a senyora, home i nen

EL MES NOU en camises, corbates, culots, tirants, lligues, cinturons, gèneres de punt.

SEMPRE EL MILLOR ASSORTIT

BANC COMERCIAL DE BARCELONA

Capital: 25.000.000 de pessetes totalment desemborsat

Sucursal d'OTOT: Carrer de Sant Rafel, 4

Telefon n.º 2

**Negociem tots els cupons venciment 1.º i 10 del corrent
Setembre, aixís com també els dels Deutes de l'Estat de
venciment 1.º d'octubre vinent**

Compra-venda de valors al comptat i a plaç. - Ordres de Borsa. - Negociació de cupons i títols amortitzats. - Dipòsit de valors en custòdia. - Comptes corrents de valors.

Participació a Emissions i Subscripcions a Emprèstits

Informacions Financieres

Càmara Acuirada amb compartiments de Lloguer

COL·LEGI PLANTALECH

(proper a la Fàbrica «Joanetes»)

Carrer del Bisbe Guillamet. - Olot

JOAN PLANTALECH aprofita l'avinentesa d'oferir-li el seu Col·legi, assabentant-lo dels aventatjats i ja assajats mètodes d'ensenyança que posarà en pràctica des d'avui.

La Primera Ensenyanka, a més d'altres coneixements, serà augmentada amb la Llengua francesa, Mecanografia, Dibuix, Solfeig, cants escolars i altres cants, i Caligrafia anglesa, espanyola, francesa o «redondilla», italiana, gòtica anglesa, gòtica alemanya, etc.

La Cultura física és igualment important i necessària que la Cultura intel·lectual i que la Cultura moral. La Cultura física, junt amb la Higiene, no poden ésser oblidades. I entenguent-ho aixís, aquest Col·legi les ha insertat en el seu Programa.

Els coneixements de més utilitat i d'aplicació pràctica en la vida i a l'ensens de modalitat i bones costums per a determinar la nostra personalitat, seran la dominant de l'afer d'aquest Col·legi.

En l'ensenyança del Comerç-Comptabilitat s'empraran mètodes que facilitaran els estudis d'una manera sorprenent als alumnes.

EL BATXILLERAT

Havent-lo cursat i obtingut el títol de batxiller (pla antic) i assajat l'ensenyança del mateix amb falaguers èxits, sense lamentar cap contrarietat pels alumnes, em permet començar la tasca, fent-els-hi fàcil i agradable l'esmentat estudi encoratjant-los i suavitzant-los-hi el seu treball.

Hi han conferències nocturnes i conferències especials.

Exceptuant les hores d'escola, els demés ensenyaments podran ésser pels dos sexes.

L'horari de Primera Ensenyança, a la tarda, serà fins a tres quarts de set del vespre, pels que ho desitgin.

Magatzem de Robes

CASA NYERA

DE

Joan

Guitart

La Casa de les

Novetats

Visíti-la i es convencerà

Carrer de l'Aigua, 10. - Olot